

KATEHEZA JANUAR 2025

Hvalnica Bogu kot Stvarniku vsega – Stvarstvo kot Božja knjiga

Foto: freepick.com

1. Uvod:

- **Hvalnica stvarstva: SONČNA PESEM ALI HVALNICA STVARSTVA**

¹Najvišji, vsemogočni, dobri Gospod,
tebi hvala, slava in čast in ves blagoslov (*prim. Raz 5,12-13*).

²Tebi, najvišjemu, edinemu pristoji
in nihče ni vreden tebe imenovati.

³Hvaljen, moj Gospod, z vsemi tvojimi stvarmi (*prim. Ps 102,22; Tob 8,7; Dan 3,57*),
posebno s soncem, velikim bratom (*prim. Ps 148,3; Dan 3,62*),
ki razsvetljuje dneve in nas.

⁴Lepo je in v velikem sijaju žari.
Tebe, Najvišji, odseva (*prim. Raz 1,16*).

⁵Hvaljen, moj Gospod,
v sestri luni in zvezdah (*prim. Ps 148,3; Dan 3,63*);
ustvaril si jih na nebu jasne, dragocene in lepe.

⁶Hvaljen, moj Gospod, v bratu vetru in zraku (*prim. Dan 3,65*),
v oblačnem in jasnem, sploh vsakem vremenu (*prim. Ps 148,4*),
s katerim ohranjaš svoje stvari.

⁷Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri vodi (*prim. Dan 3,77; Ps 148,4*);
mnogo koristi ponižna, dobra in čista.

⁸Hvaljen, moj Gospod, v našem bratu ognju,
v katerem nam noč razsvetljuješ;
lep je in vesel in krepak in močan.

⁹Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri zemlji (*prim. Dan 3,74*),
ki nas kakor mati hrani in nam gospodinji
in prinaša različno sadje in pisane rože z zelenjem (*prim. Ps 148,9; Dan 3,76*).

¹⁰Hvaljen, moj Gospod, v onih,
ki zaradi tvoje ljubezni odpuščajo
in prenašajo slabosti in trpljenje.

¹¹Blagor njim, ki ostanejo v miru,
zakaj ti, Najvišji, jih boš kronal (*prim. Jak 1,2.12*).

¹²Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri smrti,
ki ji nihče v življenju ne uide (*prim. Rim 5,12*).

¹³Gorje njim, ki umrjejo v smrtnem grehu,
a blagor njim, ki počivajo v tvoji najsvetejši volji (*prim. Raz 14,13*),
zakaj druga smrt jim ne bo mogla storiti žalega (*prim. Raz 2,11; 20,2*).

¹⁴Hvalite in povečujte mojega Gospoda
in zahvalite se mu in služite mu v veliki ponižnosti (*prim. Apd 20,19*).

(*Prevod: Vital Vodušek*)

2. Svetopisemski odlomek:

Psalm 104, 24-25

"Gospod, kako mnogotera so tvoja dela! Vsa si naredil z modrostjo, zemlja je polna tvojih stvaritev. Glej, morje, veliko in široko, v njem je brez števila gibanja, živali majhnih in velikih."

3. Vsebina in razlaga:

- **Frančiškova Hvalnica stvarstva kot molitev in življenje:**

Sveti Frančišek Asiški je videl stvarstvo kot dar Boga, skozi katero lahko čutimo Božjo bližino in ljubezen. Njegova *Hvalnica stvarstva* (Cantico delle creature) izraža globoko hvaležnost za vse ustvarjeno: sonce, mesec, veter, vodo, ogenj, zemljo in celo smrt. Frančišek nas uči, da je vsaka stvar odsev Božje veličine in ljubezni, zato jo moramo sprejeti in spoštovati kot dar.

Hvalnica stvarstva ni le pesem, ampak način življenja, ki nas spodbuja k hvaležnosti, ponižnosti in odgovornosti do sveta okoli nas.

- **Pomen stvarjenja in Božje ljubezni do vseh stvari:**

Bog je ustvaril svet iz ljubezni in v svoji modrosti vse postavil v harmonijo. Svetopisemska pripoved o stvarjenju (1 Mz 1,1–31) nas uči, da je vse ustvarjeno dobro. Bog ni le ustvaril vsega, ampak tudi skrbi za svoje stvarstvo – od najvišjih gora do najmanjše cvetlice.

Stvarstvo je izraz Božje ljubezni in povabilo, da v njem prepoznamo Njegovo navzočnost. Vsak dih vetra, vsak sončni žarek in vsak ptičji spev so del Božje govornice, ki nas vabi k občudovanju in hvaljenju.

- **Teološki pogled na Božjo stvaritev in ljubezen do sveta:**

Teološko gledano je stvarstvo "prva Božja knjiga", ki govori o Njegovi veličini in ljubezni. Cerkev nas uči, da moramo svet sprejeti z odgovornostjo in spoštovanjem, saj je človeštvo poklicano, da skrbi za stvarstvo kot dobri oskrbniki (1 Mz 2,15).

V stvarstvu se zrcali Božja previdnost. Kakor svet deluje v popolnem redu – menjavanje dneva in noči, letnih časov – tako smo povabljeni, da tudi mi svoje življenje naravnamo na Božjo voljo in se zaupno predamo Njegovi skrbi.

4. Kako vključiti hvalnico stvarstva v molitve in bogoslužje?

Hvalnica stvarstva lahko bogati našo molitev in liturgično življenje na več načinov:

1. **Jutranja molitev:** Vsako jutro lahko začnemo s hvalnico stvarstva, kjer se zahvalimo za svetlobo dneva, zrak, ki ga dihamo in lepoto narave.
 2. **Bogoslužje v naravi:** Organizirajte bogoslužje ali skupne molitve na prostem, kjer lahko neposredno doživite Božjo bližino v stvarstvu.
 3. **Uporaba psalmov:** Vključite psalme, kot je Psalm 19 (*Nebesa pripovedujejo o Božji slavi*) ali Psalm 104, ki slavijo Boga skozi stvarjenje.
 4. **Simbolika pri bogoslužju:** S prižiganjem sveč, polaganjem cvetja ali drugih naravnih simbolov na oltar izrazimo spoštovanje do stvarstva kot dela Božjega načrta.
-

5. Osebna vprašanja za premišljevanje in pogovor v skupini

1. Kako v naravi prepoznam Božjo prisotnost? Ali znam za to izražati hvaležnost?
 2. Kateri del stvarstva mi najbolj govori o Božji ljubezni?
 3. Kako lahko bolje skrbim za okolje in stvarstvo v svojem vsakdanjem življenju?
 4. Ali v svojem življenju prepoznavam red in harmonijo, podobno kot v naravi?
 5. Kako lahko vključim hvalnico stvarstva v svoje osebne in skupne molitve?
-

6. Naloga za bratstvo:

- **Skupna molitev v naravi:** Organizirajte skupno molitev na prostem, kjer se zahvalite za stvarstvo.
 - **Skrb za okolje:** Dogovorite se za konkreten ekološki projekt, npr. čiščenje okolice, sajenje dreves ali recikliranje.
 - **Delitev hvalnice:** Sestavite svojo *hvalnico stvarstva*, kjer izrazite hvaležnost za naravne lepote vaše okolice.
-

7. Sklep:

- **Sklepna misel**

Naj nam ta kateheza pomaga poglobiti in utrditi zavedanje o Božji prisotnosti v stvarstvu in nas navdihuje k ljubezni do narave ter hvaležnosti za dar življenja.

- **Pesem:**

O moj Gospod bodi zahvaljen

- **Sklepna molitev:**

Gospod, hvala ti za čudovito stvarstvo, ki nam razkriva tvojo ljubezen in veličino. Naj nas lepota narave vodi k Tebi, naj v njej prepoznamo Tvojo bližino. Pomagaj nam, da bomo skrbeli za svet, ki si ga ustvaril in s svojimi dejanji pričali o tvoji ljubezni. Naj bomo kot sveti Frančišek, ki je v vsem prepoznal tvojo roko in te slavil z vsem srcem. Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.